

CATALONIA.

189

Lerida, quæ Ptolemæo, Steph. & aliis Ilerda, Ilergetum Vrbs. Situs ita delineatur ab Lu. lib. 4. bel. Phar.

Colle tumet modico, lenique excrevit in altum
Pingue Solum tumulo; super hunc fundata vetusta
Surgit Ilerda manu: placidis prælabitur undis
Hesperios inter Sicoris non ultimus amnes:
Saxeus ingenti quem pons amplectitur arcu,
Hibernas passurus aquas.

Emporia Silio lib. 111. Polybio lib. 111. & Ptol. Emporium Stephano: Empurias vel Ampurias vulgo. Blanda Pomponio & Ptol. Blanes vulgo, ut volunt Benterus, Florianus & Navagierus. Manresa, quam Florianus, Athanagiam ab Livio vocari censet. Rosa, Rosæ vulgo: Rhoda Livio: Rhode Stephano, Rhodope Str. Rhodipolis Ptolemæo. Colibria, Iliberis Ptol. Livio & Plin. vicus magnæ quondam Urbis, & tenue magnarum opum, addenti, vestigium; Cliberre Tabulæ Peutingerianæ. Alii tamen Iliberrim non Colibræ, sed aliud Opidū volunt: Salsulas Poldus: Eunam Olivarius: Illam Mercator. Fuit &, ubi nunc Catalonia, quondam Julia Libyca: Cinniana Antonino; Deciana Ptol.

Sed de Hispania quæ dicta sunt hæc tenus, sufficiant. Nefas sit autem non adscribere, Coronidis quasi loco, præclarum hominis Galli de Hispania Testimonium; quo quidquid in ejus laudem & commendationem hucusque a nobis variorum indicio prolatum, itaque per Anacephalaosin succincte nervoseque repetitur. Gallus cujus meminimus, Latinus est Pacatus, qui Panegyricum doctissimum scripsit Theodosio Imperatori, Hispano. In eo sic inter alia loquitur: Jam profecto constabit, eum Principem declaratum qui & ab omnibus legi debuerit & ex omnibus. Nam primum tibi mater Hispania est: Terris omnibus Terræ felicior: cui excolenda atque adeo ditanda impensus, quam ceteris Gentibus supremus ille Fabricator Rerum indulsit, quæ nec Austrinis obnoxia æstibus, nec Artæois subiecta frigoribus: media fovetur Axis utriusque temperie: quæ hinc Pyrenæis Montibus, illinc Oceani æstibus, inde Tyrrheni Maris littoribus coronata, Natura solertis ingenio, velut alter Orbis includitur. Adde tot egregias Civitates, adde culta incultaque omnia, vel Fructibus plena, vel Gregibus: adde auriferorum opes Fluminum; adde radiantium Metallæ Gemmarum. Scio Fabulas Poetarum, auribus mulcendis repertas, aliqua nonnullis gentibus attribuisse miracula, quæ dum sint vera, sint singula: nec jam excutio veritatem: Sint (ut scribitur) Gargara proventu lata tritici; Menævia memoritur Armento: Campania censeatur Monte Gaurano: Lydia prædicetur Anne Pactolo: dum Hispania uni quidquid laudatur, adsurgat. Hæc durissimos Milites, Hæc expertissimos Duces, Hæc facundissimos oratores, Hæc clarissimos Vates parit: Hæc Judicum Mater, Hæc Principum est: Hæc Trajanum illum, Hæc deinceps Hadrianum misit Imperio: Huic te debet Imperium. Cedat his Terris Terra Cretensis, parvi Jovis gloriata cunabulis; & geminis Delos reputata Numinibus; & ultimo Hercule nobiles Theba, Fidem constare nescimus auditis, Deum dedit Hispania quem videmus.

Aa iij

QUANDO.